

Mastičkář

(2. čtvrtina 14. století)

(...)

Mastičkář:

Slyšal sem, Rubíne, zvěstě,
že jsú sde tři panie u městě,
a tyť, Rubíne, dobrých mastí ptajú.
A zdať ty mne, Rubíne, neznajú?
Zdať mi sě, ežť ondeno stojie,
ežť sě o nich ľudie brojie.
Doběhni tam, Rubíne, k nim
a cestu ukaž ke mně jim!

hledají

že tamto
hemží (kolem nich)

Rubín (k Mariim):

Dobrojtro vám, krásné panie!
Vy teprv jdete zej spánie
a nesúce hlavy jak lanie?
Slyšal jsem, že drahých mastí ptáte!
Hin jich u mého mistra pln krám jmáte. – (Mlčte!)

ze spánku

tam

První Marie (ihned zpívá):

Omnipotens pater altissime,
angelorum rector mitissime,
quid faciemus nos miserrime?
Heu, quantus est noster dolor!

(Všemohoucí otče nejvyšší,
nejmilostivější vládce andělů,
co si počneme, my přebohé!
Běda, jak velká je naše bolest!)

(Potom říká):

Hospodine všemohúcí,
anjelský kráľu žádúci!
I co je nám sobě sdiati,
že nemóžem tebe viděti?
(...)

co si máme počít

Mastičkář (zpívá):

Huc propius flentes accedite,
hoc unguentum si vultis emere,
cum quo bene potestis ungere
corpus Domini sacratum.

(Sem, plačící ženy, blíže přistupte,
jestliže chcete kupiti tuto mast,
jíž můžete dobře pomazati
svatě tělo Páně.)

Marie (zpívají, obráceny k mastičkáři):

Dic tu nobis, mercator iuvenis,
hoc unguentum si tu vendideris,
dic precium, quod tibi dabimus.

(Pověz nám, mladý mastičkáři,
prodáš-li tuto mast,
pověz cenu, kterou ti zaplatíme.)

Mastičkář:

Sěmo blíže přistúpíte
a u mne masti kúpíte!

(k Rubínovi):

Vstaň, Rubíne, volaj na ně!
Viz umrlcě bez pomeškánie,
těmto paniem na pokušenie
a mým mastem na pochválenie.
(Přichází Abraham a nese s Rubínem svého syna.)

na zkoušku, na ukázkú

Abraham:

Bych mohl zvěděti od mistra Severína,
by mi mohl ulěčiti mého syna,
chtěl bych jemu dáti tři hřiby a pól sýra.

kdybych mohl

(Jde k mastičkáři):

Vítaj, mistře cný a slovutný!
Jáz sem přišel k tobě smutný,
hořem sám nečuju sebe!
Protož snažně prosím tebe,
by ráčil mému synu z mrtvých kázati vstáti.
Chtěť bych mnoho zlata dáti.
Pohynulo nebožátko!
Předivné bieše děťátko!
Ano biely chléb jedieše,
a o ržěném nerodieše.
A když na kampna vsedieše,
tehdy vidieše,
co se prostřed jistby dějieše.
Také dobrou vášňu jmějieše:
Když pivo uzrieše,
na vodu oka neprodrieše.

necítím

a ono
o žitný nestálo
na kamna

jizby
vlastnost

neohlížel se po vodě

Mastičkář:

Abrahame, to já tobě chcu říci,
že já tvého syna ulěču,
ač mi dáš tři hřivny zlata
a k tomu svú dceř Meču.

jestliže

Abraham:

Mistře, to ti vše rád dám,
cos potřěboval sám.

Mastičkář:

Pomáhaj mi, Boží synu,
ať jáz v méj pravdě nehynu!
Ve jmě božie jáz tě mažu,
južť chytrostí vstáti kážu!
I co ty ležíš, Izáku,
čině otcu žalost takú?
Vstaň, daj chválu Hospodinu,
svaté Mařie, jejie synu!
(Po těchto slovech mu lijí kvasnice na zadnici.)

Izák (vstávaje):

Avech, auvech, avech, ach!
Kak to, mistře, dosti spach,
avšak jako z mrtvých vstach,
k tomu se bezmál neosrach.
Děkuju tobě, mistře, z toho,
ež mi učinil cti přieliš mnoho.
Jiní mistří po svém právu
maží svými mastmi hlavu,
ale tys mi, mistře, dobře zhodil,
ež mi všichnu řiť mastů oblil. – (Mlčte!)

vyhověl

Mastičkář (k Mariím):

Milé panie, sěm vítajte,
co vem třeba, toho ptajte!
Slyšal sem, ež dobrých mastí ptáte.
Teď jich u mne pln krám jmáte!

vám, žádejte

